

Slovenski čebelar

**Glasilo
čebelarskega
društva
za Slovenijo
v Ljubljani**

Št. 2 * Februar

Letnik XXXVIII

Vseбина:

Vажne malenkosti	17	Opazovalne postaje	25
† Franc Jeglič	19	Iz soločne Goriške	26
Češmin	20	Bilanca Društvene Čebelarne	28
Pismo začetniku	21	Društvene vesti	29
Pravilnik o odvracanju in zatiranju nalezljivih bolezni pri čebelah	23	Vesti iz podružnic	30
		Drobiž	31

Mali oglasi

V nastopnem podajamo naslove in ponudbe onih čebelarjev, ki imajo za pomladno pitanje čebel zdrav med v zalogi. Čebelarji, ki žele dobiti za pomlad med naj se obrnejo na prodajalca ali na Društveno Čebelarno, ki bo brezplačno posredovala pri nakupu.

1. Večjo množino ajdovega medu ima na prodaj Hrovat Franc, Črešnjec pri Gornji Radgoni.
 2. Večjo količino garantirano zdravega medu pitanca kupimo. Ponudbe s ceno in vzorcem je poslati na Čebelarsko podružnico v roke g. tajnika Jos. Serajnika v Dovjem-Mojstrani, Gorenjsko.
 3. Prodaj 150 kg pristnega ajdovega medu. Cena po dogovoru. Belec Janko, šolski upravitelj, Križevci-Ljutomer.
 4. Prodaj 800 kg prvovrstnega ajdovca od popolnoma zdravih čebel. Cena Din 10.— franko žel. postaja Središče ob Dravi. Bratuša Jakob, Obrež, p. Središče ob Dravi.
 5. Prodaj 650 kg zdravega ajdovca. Cena Din 9.— franko postaja Beltinci. Ulen Matjaž, Bratonci 84, p. Beltinci.
 6. Prodaj 1000 kg garantirano zdravega medu. Cena Din 10.—. Bakan Štefan, Nedelica, p. Turnišče.
 7. Prodaj 200 kg jamčeno pristnega ajdovca. Cena Din 10.50 franko železniška postaja Beltinci. Zver Ivan, Nedelica 65, p. Turnišče.
 8. Nakup dobrega in zdravega ajdovega medu posreduje čebelarska podružnica v Beltincih. Cena Din 10.— franko domača žel. postaja kupca, v posodah po 60—100 kg. Čebelarska podružnica v Beltincih, v roke g. Davorina Tratnjeka, šolskega upravitelja v Dokležovju, p. Beltinci.
 9. Nakup dobrega in zdravega ajdovca posreduje tudi Čebelarska podružnica v Bogojni, g. Štefan Puhan, Bogojna štev. 12.
- Prodaj nov čebelnjak iz kostanjevega lesa za 15 A.-Ž. panjev (kranjski slog). Cena in drugo se izve pri Jamniku Štefanu (p. d. Hartman), Govejek-Ločnica, p. Medvode.
- Prodaj 50 kg točenega cvetličnega medu svetle barve. Cena po dogovoru. C. Ravbar, šol. uprav., Stara vas, p. Brežice.

Objava vodstva Društvene Čebelarne

Kupujemo lep, rumen in čist vosek, kakor tudi brezhiben cvetlični med po najvišji dnevni ceni. Čebelarske podružnice in čebelarje prosimo, da nam vosek v zameno za satnice čimprej dološljejo, da ne bomo imeli zaradi pomanjkanja voska neprilike z izdelovanjem satnic. Ceno za izdelavo satnic pri zamenjavi za vosek, smo znižali na 7 Din za 1 kg.

Na novo smo uvedli v prodajo:

- Št. 30/b. Pripravo za zbijanje satnikov, komad po Din 40.—
Št. 159/a. Lovilno vrečo za roje, komad po „ 50.—

Naročili smo enostavnejše izdelane, toda dobro uporabne A.-Ž. panje št. 1 a II na 9 satov in št. 2 a II na 10 satov, katerih cena bo znašala ca. Din 160.— za komad.

Da bo olajšana prodaja ajdovega medu-pitanca po najugodnejši ceni za prodajalce, kakor tudi za kupce, smo se odločili, da bomo pitanca sprejemali tudi v komisijsko prodajo. Zasluzka pri tem ne bomo iskali. Prodajali bomo ta med na ime dobavitelja, kateri bo moral jamčiti, da je njegov med zanesljiv pitanc. Izkazati se bo zato moral s tozadevnim potrdilom podružnice, pri kateri je včlanjen.

Članarina (naročnina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—)

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Številka

2

V Ljubljani 1. februarja 1935 Letnik XXXVIII

Važne malenkosti

Henrik Peternel — Trnovlje pri Celju

Prestavljanje satov.

O tem važnem opravilu so čebelarji precej dobro poučeni, vendar prezrejo nekateri še marsikaj.

Glede časa smo si edini; čas za to delo je, kadar neha nevarnost mraza, to je približno v prvi polovici majnika meseca, a mnogi ne računajo s tem, da je prestavljanje nepotrebno mučenje čebel in čebelarja, ako se ne odpre kmalu po prestavljanju dobra paša. Ako je ni kmalu, se sicer poležejo čebele iz prestavljenih satov, a medišče je kmalu zapuščeno in prazno. S takim nepravčasnim prestavljanjem bi le omejili zaleganje, čebele in sebe pa mučili brez uspeha, ker bi imeli takrat, ko je resnična potreba po prestavljanju, preslabe družine. Prestavljanje je tako močno poseganje v sestavo čebelnega gnezda, da ga ne smemo kar tako brez priprave izvršiti. Pravilno ravna le tisti, kateri odpre medišča nekaj dni pred prestavljanjem, nastavi zgornj vse potrebno satje in satnice, da pri prestavljanju samo izmenja določeno število satov medišča in plodišča. Na vsak način mora biti v plodišču in medišču zaleženo satje skupaj in drugo vrh drugega, da ostane nekako staro in novo gnezdo v zvezi, ločeno le po matični rešetki. Le redkokdaj se ne maščuje presekanje gnezda v plodišču ali

v medišču, ki ga napravimo z vtikanjem satnic med zaležene sate. Skrbimo, da pridejo satnice pri prestavljanju skupaj ali pa med izdelane nezaležene sate. Pomnimo, da je zamenjava ali celó prehlajena zalega tisti predmet, kjer se naselijo kaj rade kužne bolezni zalege.

Ako nastane po prestavljanju deževno in hladno vreme, moramo šibkejšim in zaleženim družinam brezpogojno pokladati. Tudi tu se kaže resničnost reka, da zapustijo tudi čebele čebelarja, ki jih je v sili zapustil.

Kaj pa, ako izgubi panj matico?

Neredkokrat izgubi družina matico v pozni pomladi. Mnogokrat jo čebelar pri opravljanju panjev pritisne ob sat, zlasti pa ob kvačice v notranji panjevi končnici.

Ako je čebelarju malo do tega, da bi dosegel kolikor mogoče velik donos od vseh družin, pusti lahko, da čebele izpodrede novo matico. Kako naj to izvede, ne spada v ta spis. A tega ne bo hotel v večini primerov. Običajno računa čebelar z donosom vsake družine in ga noče zgubiti. Če je panj ob matico, je to nesreča tudi za čebelarja, ki se da več ali manj izravnati, a nikdar popolnoma. Pogoj za najboljši razvoj in dosledno za največji donos družine je, da je matica od začetka (pomladi) pravi član te družine. Nesreča zaradi izgube prvotne matice se da še najbolje izravnati, ako dodamo osiroteli družini rezervno matico ali celo družinico.

Ta rešitev je najboljša, a ne smemo misliti, da je nesreča potem popolnoma izravnana. Čebele sprejemajo, oziroma trpijo dodano matico, vendar traja dolgo, da pozabijo njeno tuje poreklo. Šele ko ima njen naraščaj večino, zavlada v čebelnici družini zopet ono popolno soglasje, ki je pogoj za največjo pridnost in največji donos.

Da se sprijazni panj le polagoma s tujo dodano matico, je dokaz to, da čebele mnogokrat dodano in že sprejeto matico umore ako čebelar prerano pogleda so-li jo sprejele. Ali jo čebele v takem primeru umore ali ne, je odvisno od zadržanja matice. Oglejmo si stvar natančneje.

Dodano matico sprejme le določeno število mladice, ki potolažijo s svojim zadovoljnim šumenjem ostale čebele. Družina se pomiri. Mladice, ki so matico sprejele, se kretajo z njo prvi dan samo na satih v eni ali dveh ulicah. Tu začne dodana matica zalegati. Čez nekaj dni pomnoži zalego in v celicah so že prve žerke. V nekoliko dneh se lotijo dela v panju še ostale mladice. Takrat je donana matica sprejeta od vse družine. Potem lahko panj pregledamo brez skrbi. Ako pa razkopljemo panj kmalu potem, ko smo matico dodali in je bila že za silo sprejeta, se zna pripetiti dvojno. Matica ne beži s sata na sat, ampak ostane pri mladica, ki jo že poznajo, in nič žalega se ji ne zgodi. Ako pa začne matica bežati s sata na sat, pride med mladice in stare čebele, ko jo še ne poznajo. Imajo jo za tujko, ki je ravno kar udrila v panj in jo umore. Vse je odvisno od matice, ali je mirne ali nemirne narave. Zato se mora čebelar v začetku zadovoljiti s tem, da se družina po dodajanju matice umiri. Ali je matico panj res potrdil, se bo pa prepričal pozneje, čez deset dni.

Pripomnim še, da družini, ki ima zalego vseh starosti, dodamo s pridom matico kmalu potem, ko se je zavedla osirotelosti. Ako se je pa že pomirila in že izbrala žerke, ki si iz njih hoče izpodrediti mlado matico, ne sprejme nobene matice več.

Izgubo na pridelku medu pri družini, ki je osirotela, močno omilimo, ako dodamo osiroteli družini celo rezervno družinico z zalego in zalogo živeža vred.

Izguba matic ob rojenju.

Znano je, da starec (plemenjak) češče izgubi mlado matico po rojenju, nego pevec, drugec ali tretjec. Matica pevca, drugca ali tretjeca je že s tem, da je šla z rojem, pokazala svojo sposobnost za letanje in se izgubi le, ako jo kaka žival, n. pr. ptica v zraku požre, ali če pade po prahi v tak kraj, kjer pogine, n. pr. v vodo, in ako zaide v tuj panj. O tej poslednji nezgodi nekaj besedi.

Da mlada matica po prahi zaide v tuj panj, so včasih krive lastne čebele, ki jo pri vrnitvi naskočijo, bodisi v preveliki skrbi zanjo, bodisi, ker jo smatrajo za tujo. Večkrat sem tako ogroženo matico ujel, spravil v matičnico in v žep, in jo dodal roju, ko se je zavedel osirotelosti. To naj stori tudi sleherni čebelar, ako se mu kaj takega primeri. Priznati moram, da ta pojav ni posebno pogost. Kadar se to zgodi, je slučajno matica na našo srečo tako trmasta, da se vrača vedno k svojemu pravemu panju, kjer jo čaka neprimeren sprejem. A videl sem že večkrat, da je kaka matica, užaljena po prvem slabem sprejemu, odletela in zašla v panj, kjer je bilo pred žrelom najživahnejše. Tam so jo čebele lepo sprejele, a našel sem jo zvečer že mrtvo pred žrelom. To so primeri, ki je proti njim čebelar v toliko brez moči, ker ne more biti ob prahi mladih matic vedno prisoten.

Velikokrat zaide matica v tuj panj, ker je njen panj premalo viden in premalo označen. V čebelarskih spisih trdijo, da barve niso dobra znamenja za čebele in da ločijo samo svetlomodro, rumeno, temno in svetlo barvo. Ločijo jih tedaj vendarle in ne bomo opustili raznih barv na panjih, dasi se ne moremo popolnoma zanašati nanje.

Vemo pa, da čebele dobro ločijo obliko

panja, z eno besedo panjevo zunanost. Poznal sem starega čebelarja, ki je ob prahi spletal venčke raznih oblik in jih pritrjeval na končnice panjev, o katerih je vedel, da bo matica šla kmalu na praho. Seveda je to storil, preden je matica izletela na ogled. Ko sem ga kot začetnik vprašal, čemu to dela, mi je povedal, da ga je tega učil rajnik stric-čebelar, ker se pri sprejemu poštene neveste spodobijo ovenčana vrata, sicer pri hiši ni sreče. Preprosto, a vendar uspešno sredstvo označevanja panja, da ga matica ne zgreši, tudi v največjem skladu ne!

Še na eno ne smemo pozabiti ob času prahe. Vsak pameten čebelar ima takrat nekaj neobhojenih matic na zalogi. Roj ali izrojenec sprejme neoprašeno matico brez oklevanja, in je prav tako dobra kot lastna, ker jo čebele ne ločijo od lastne še neoprašene toliko, da bi nastalo v družini nesoglasje zaradi nje.

Pri odjemanju medu.

Ko pride srečni čas odjemanja medu, se odloča usoda čebelarja in čebel.

Kakor je gotovo, da spodbuja odjemanje medu čebele k večji pridnosti, je tudi res, da čebele obupajo ako jih čebelar popolnoma ogoli. Ne pripisujemo čebeli večjega uma nego drugim domačim živalim, ampak nekaj pa vendar ločijo.

Koklji lahko potajimo izmed 8 piščet 4, nikakor pa ne vseh, tudi ne vseh do enega, ne da bi to zapazila. Ravno tako menim, da čebele ne vznemirja, da celó vzodbuja jih k pridnosti, ako jim odvzamemo dve tretjini medu, ali pa tudi tri četrtine. Ako pa izpraznimo čebelam medišče popolnoma in vestno, in se ne oziramo niti na to, imajo li kaj v plodišču, jih spravimo v obup, ker to gotovo opazijo.

S takšnim brezobzirnim odjemanjem medu izpostavljamo čebele sredi najboljših pašnih nevarnosti, da poginejo od glada, ako jim ne priskočimo na pomoč s tem, da jim pokladamo ob slabem vremenu. Nerazumljiva je modrost nekaterih čebelarjev, ki

v potu šmehljajočega obraza čebelarjem poberejo vse in jim v potu žalostnega obraza zopet vračajo — po malem.

† Franc Jeglič

Dne 10. januarja t. l. je umrl v Zasipu pri Bledu g. Franc Jeglič, nadučitelj v p. Pokopali so ga dne 12. januarja na Dovjem.

Pokojni je bil navdušen čebelar, ki je pred leti mnogo delal in pisal za čebelarstvo. Rodil se je dne 1. aprila 1856. l. v Sp. Dupljah. Učiteljske je dovršil l. 1876. Še tisto leto je bil nameščen v šoli v Mavčičah pri Kranju, l. 1878 pa je bil premeščen v Gorje pri Bledu, kjer je ostal do l. 1880, ko je bil prestavljen na Dovje. Tu je ostal do svoje upokojitve l. 1924.

Čebelariti je začel l. 1881 in je ostal zvest svojim ljubljankam do lanskega leta. Z rajnikom Mihaelom Ambrožičem, po vsem svetu znanim trgovcem s čebelami v Mojs strani, ga je vezalo najboljšo prijateljstvo. Ves prosti čas je prebil ali doma pri čebelicah, ali pa v Ambrožičevem čebelnjaku. Ko so l. 1883 ustanovili »Čebelar-

sko in sadjerejsko društvo za Kranjsko«, je prevzel uredništvo društvenega glasila »Slovenski čebelar in sadjerejec«, ki ga je urejeval do l. 1889, ko je list prenehal izhajati. Nabral, sestavil in poslovenil je tudi tvarino za knjižico »Poduk, kako se med in vosek koristno vporabita«. Knjižico je založilo društvo.

Pokojni je bil vzor moža plemenitega srca, ki je nad 45 let širil prosveto med narodom požrtvovalno in z veliko vnemo. Njegov pogreb je bil najlepši dokaz, kako zelo priljubljen in spoštovan je bil od vseh in povsod ter kako zelo je cenil narod njegovo tiho in nesebično delovanje. Pokopali so ga z veliko slovesnostjo ob mnogobrojni udeležbi ljudstva in društev.

Naj ostane njegov spomin tudi med čebelarji časten! Pokoj njegovi duši!

Češmin (*berberis vulgaris*)

A. Bukovec

Pri nas po dolinah je češmin postal prav redek. Marsikdo iz čebelarke bratovščine ga niti ne pozna. Škoda! Malo je domačih cvetnih grmov s toliko lepim in prijetno dišečim cvetjem. Zdi se mi, da se z njegovo lepoto lahko kosa samo še glog, kadar je ves odet s cvetjem. Ne more mu pa vzeti prvenstva med najvažnejšimi pomladanskimi medečimi rastlinami.

Nekoč je bilo češmina dovolj povsod, po dolinah in po hribih. Toda napredujoča kultura zemlje in denarja potrebne roke so ga ponekod iztrebile popolnoma in s tem tudi uničile mnogo izvrstne pomladanske čebelje paše. Vendar so v Sloveniji še vedno kraji, kjer ga je v obilici. Največ ga je, kolikor je meni znano, po ka-

menitih posekah v okolici Logatca, po skalovitem kraškem svetu v Loški dolini, po kočevskih hribih in po Gorenjskem v nižjih planinskih legah. Bržkone ga pa tudi drugod po hribih ne bo manjkalo, zlasti tam ne, kjer je svet manj dostopen in nerodoviten in kjer ga niso iztrebili zaradi korenin, ki iz njih izdelujejo rumeno barvilo.

Ako ima dovolj solnca in zraka, zraste češminov grm tudi poldruhi meter visoko in postane košat. Če se naseli v skalovju, ostane bolj pritlikav. Odkod naj tam jemlje hranilnih snovi za dobro rast? Na takem svetu je tudi mnogo bolj trnovit.

Meseca maja je ves posut z lepimi živorumenimi cvetnimi grozdiki. Ne cvete pa vsako leto obilno. Če je bilo prejšnje poletje hladno in deževno, ni pričakovati, da bi nasnoval mnogo cvetja. Običajno začne cvesti sredi maja meseca, pa tudi pozneje, kakršno je pač vreme. Cvetenje traja dolgo. Najprej se začnejo razpuščati grozdiki na grmih, ki rastejo na solncu, precej pozneje pa na onih v osojnih legah in v goščavi. Ravno zaradi tega — ker se paša dolgo vleče — je češmin za čebele tako imeniten.

Cvetje ima prijeten in značilen vonj ter je zaradi žive barve zelo vidno. Cvetovi so navzdol obrnjeni. Zaradi tega sta medčina (nektar) in cvetni prah pred dež-

jem dobro zavarovana. Medečino izločujejo številni medniki, ki se nahajajo ob korenih občutljivih prašnikov.

Ob soparnih solnčnih dneh medi češmin tako obilno, da je v posamezni čašici medečine za dobro čebelino južino, prav kakor pri borovnici. Med je lepe rumene barve, okusen in posebno sladek. Tudi obnožine dobe čebele na češminu več kot dovolj. Ob ugodnem vremenu jo vlačijo v panje kakor ob pravem kostanju, da so kar v zadregi, kam bi jo odlagale — maja, ko je v vseh celicah polno mladega zaroda. Pa hude, hude postanejo takrat! Njih piki žgejo kakor sam ogenj, in bolečino čuti-mo prav pri srcu.

Kakor sem že omenil, je češminu marsikje že odklenkalo. Na Gorenjskem n. pr. so imele čebele še pred 40 leti na njem tako dobro bero, da je bila ta paša ena izmed poglavitnih pomladanskih. Dandanes ni več tako, ker so rastlino močno iztrebili. Toda za bohinjske čebelarje je še vedno zelo pomembna, če ne najpomembnejša. Češminov sad je rdeč in kislega okusa. Iz njega so včasih napravljali kis in dobro vino češminovec.

Kdor bi si rad vzgojil češminove sadike, naj jeseni osmuka jagode in jih takoj poseje na njivi v vrste. Ko so rastline decimeter velike, jih razredčimo (presadimo), jeseni pa presadimo na stalno mesto kje v bregu, toda ne v bližini žitnega polja. Na spodnji strani listov se namreč pojavijo naselbine trosov češminove rje, ki je v tesni življenjski zvezi z zloglasno pravo žitno rjo. Iz zimskih trosov žitne rje se spomladi razvijejo pomladni trosi. Te raznese veter na vse strani in, če pridejo na češminovo listje, skale. Sčasoma nastanejo iz njih trosi čašaste oblike, ki jih veter odnese. Če padejo na žito, povzročijo rjo, ki napravi potem veliko škode.

To upoštevajmo pri sajenju češmina. Zanj je še vedno dovolj prostora tam, kjer ne more škodovati.

Za pričujočo sliko se prav lepo zahvaljujem g. H. Fertali v Št. Lenartu na Ko-

roškem, ki jo je napravil in g. J. Mayerju v Dobu, ki mi jo je poslal. Pozornosti je vredna zlasti zavolj tega, ker je na njej »ujeta« tudi naša siva sladkosneda!

Pismo začetniku

Dragi prijatelj! — Pišeš mi, da si bil na sveti večer v čebelnjaku, da pa nisi nič slišal, da bi bila katera matica kakšen glas od sebe dala. Tudi meni se je godilo tako. Nič kaj prida se nam torej ne obeta, le zapomni si. S tem pa ni rečeno, da bova zato pri čebelah kaj popustila. Še bolj se jih bova oprijela, ker je vendarle res, da s pametnim in skrbnim čebelarjenjem pridobiš marsikaj od tistega, kar so suhe letine pobrale. Zato glej, da boš že kar zdaj, to se pravi še pred koncem zime prav zastavil svoje delo.

Začniva pri prvem izletu, ki ga bodo letos čebele in čebelarji marsikod zelo težko pričakovali. V ta namen je potreben topel, solnčen dan brez vetra. V februarju taki dnevi niso redki, nastopajo pa včasih celo pred Svečnico. Ker pa v tem času leži še sneg v naših krajih, je tvoje prvo delo, da ga odkidaš izpred čebelnjaka kolikor mogoče daleč naokrog. Čebele so namreč sicer primorane, da, utrujene od letanja, sedajo na sneg in jih mnogo potone v njem, zlasti ako je rahel. Ko si torej to opravil, odpri brade, s katerimi si imel do zdaj žrela zasenčena. Iz nekaterih panjev se bodo začele čebele — če je dovolj toplo — kaj kmalu usipati, kar pomeni, da so izleta potrebne; nekateri pa se za solnce ne bodo zmenili, — znamenje, da se še brez njega dobro počutijo, kar je še bolj prav. Če utegneš, opazuj njih let in gibanje na bradi, morda ugotoviš pri tem ali onem panju kaj sumljivega.

Panji, ki so v redu, se do solnčnega zatona že docela ulete in so proti večeru popolnoma mirni. Zato bo kaj hitro vzbudil tvojo pozornost panj, v katerega žrelu hrumenje noče pojenjati. Potrkaj na njegovo končnico! Nobe-reda pravega odziva, le zateglo bučanje se nadaljuje: družina je osirotela. Da pa se s sodbo ne boš kaj prenaagil, počakaj še en dan. Če so naslednjega dne znaki isti, se nisi motil, in treba bo misliti na odpomoč. Ker nimaš rezervnih matic, boš brezmatično družino kratkoma pridružil sosednji družini; če je to kranjič, ga boš naveznil na kranjiča z odmašeno veho, — če je žnideršič, ga boš s satjem vred lepo preložil v medišče žnideršiča, kateremu pa boš moral prej odkriti rešetko. — Čebelarji, ki imajo rezervne družini-

nice na 3 satih, pa lahko dodenejo to reservo kar naravnost v plodišče osirotelega panja; dobiti prostora za tri sate ni težko, ker nobena družina ne zaseda v tem času vsega plodišča, temveč je ob strani vedno nekaj nezasedenih satov, ki jih je mogoče brez škode zamenjati.

Z opisanim opravilom pa nikar nič ne odlašaj, če je le toliko toplo, da čebele letajo. Glej samo, da se ti med delom panji preveč ne shlade, in da se v ta namen kolikor mogoče ročno zasučeš. —

Med težave, na katere naleti čebelar navadno že takoj ob prvem čebelnem izletu, spada poleg osirotelosti vsekakor tudi pojav griže. — Griža sama po sebi ni posebno nevarna čebelna bolezen; vsaj v primeri s katastrofalnimi nalezljivimi boleznimi ne. More pa vendarle ob izvestnih okoliščinah (dolgotrajna zima) postati prava šiba božja za marsikateriga čebelarja s tem, da mu uniči čebelnjak.

Povzročitelj griže je — to si gotovo že večkrat slišal — neprimerna hrana in nemir v čebelnjaku, oziroma v panju. Kot neprimerno hrano omenjamo pri nas gozdni med (hojev, smrekov, kostanjev med in mana ali listni med), pod naslov nemira pa spada vse, kar koli moti čebele v njih počitku in jih razburja (topot, mraz, pomanjkanje zraka, zlasti osirotelost itd.). Iz lastnega opazovanja pa veš, da so čebele vedno planile na med, kadarkoli s: jih na ta ali oni način razburil. Enako pozimi: vznemirjene čebele zaužijejo med v tolikih množinah, da jim je blatnik (zadnji del čebelne črevesa) kmalu prenapolnjen z odpadki. Razume se, da je v takem primeru čebelam izlet nujno potreben. Če se jim za to pravočasno ponudi ugodna priložnost, je vse v redu, če ne, — je griža tu: prenatrpan zadek povzroča čebelam tolike težave, da se začne trebljenje kar v panju, po čemer boš grižo kmalu ugotovil. Takó satje, stene panja, kakor tudi čebele same, vse je onesnaženo.

Kako pomagati? Prva čebelarjeva dolžnost je, da odstrani vzroke bolezni: da nudi čebelam primerno hrano (sladkorno raztopino) in da poskrbi za mir v čebelnjaku. Zdravljenje samo pa je zelo preprosto; najuspešnejše sredstvo proti griži je namreč topel dan, da se žival dodobra izpreleti in otrebi. Skupno s tem tudi pokladanje razredčenega gorkega medu blagodejno vpliva, pri čemer pa nikar ne pozabi čebele dobro odeti. —

Nikakor pa še ni zanesljiv znak griže, če so ti čebele ponesnažile brade in končnice. To h koncu zime ni nič posebnega, dasi je prav, da se za take panje nekoliko bolj pozanimaš.

Nekateri čebelarji na dan prvega izleta postržejo iz panja drobir in mrtvice. To je ko-

ristno že zato, da pregledaš, če ni med mrtvicami morda tudi matice. Vendar bi ti svetoval, da počakaš s tem delom res toplega vremena, ker bi bilo škoda samo zaradi tega panje odpirati in jih hladiti. Glavno je, da postržeš mrtvice le iz žrela, ostale pa boš odstranil bolj na spómlad obenem z drugimi odpadki, ki se jih bo do takrat še mnogo nabralo.

Trebljenje traja včasih več dni, če je vreme za to. Ko pa so se čebele docela otrebile, letanje poneha, četudi traja lepo vreme še naprej. Čebele nadaljujejo zimski počitek.

Preden odpreš čebele k prvemu izletu, ne pozabi tozadevno prej stopiti pred svojo Micko. Opozóri jo, naj ta dan ne obeša nikakega perila, ne belega ne pisanega, in tudi hlače ne, ki sicer prinašajo solnčnih dni našim slovenskim pericam. To bo zate velikega pomena: gre za to, da si s to taktično potezo vsaj za nekaj časa podaljšaš Mickino naklonjenost našemu čebelarstvu, katero so ti morale marljive čebele s tolikim trudom priboriti. Veš, čebelar bitj tudi ni kar tako, posebno pa še, če si celo v lastno hišo nakoplješ čebelne sovražnike. To povedo izkušeni čebelarji!

Pozdrav!

Tvoj prijatelj France.

V Podgorju, 1. februarja 1935.

† Aleksander Lunaček

(Glej »Slov. Čeb.« 1934, str. 193.)

Pravilnik

o odvratanju in zatiranju nalezljivih bolezni pri čebelah

Na osnovi točke 17. člena 2. zakona o odvratanju in zatiranju živalskih nalezljivih (kužnih) bolezni z dne 14. junija 1928 in sporazumno z ministrom za notranje posle v smislu člena 2. zakona o notranji upravi predpisujem naslednji **pravilnik o odvratanju in zatiranju nalezljivih bolezni pri čebelah.***

Člen 1.

(1) Ta pravilnik obseza naslednje nalezljive bolezni pri čebelah:

a) Nalezljivi bolezni čebelne zalege: gniloba čebelne zalege (nazvano tudi »pohlevna gniloba«, la loque européenne) in kugo čebelne zalege (nazvano tudi »huda gniloba«, la loque américaine ali pestis apīs);

b) nosematozo (nosematosis), kadar se pojavlja kužno ali je komplicirana z grižo;

c) pršičavost (grinjavost) ali akarozo (acarosis).

(2) Za vse te bolezni veljajo ustrezno občne določbe o prijavi dolžnosti in nadaljnjem postopku do ugotovitve bolezenske diagnoze, obsežene v členih 34., 35. in 39. zakona o odvratanju in zatiranju živalskih nalezljivih (kužnih) bolezni.

(3) Zaradi lažje razpoznavne teh bolezni je priloženo temu pravilniku navodilo o njih razpoznavi.

Brž ko se pojavi katera teh bolezni v okolišu, kjer je dotlej ni bilo, opozori banska uprava podrejena občna upravna oblastva prve stopnje, naj opozore vsa podrejena oblastva, naprave in živinozdravnike, zlasti pa prizadete čebelarje, na prijavo dolžnost in naj hkrati vnovič razglasé navodilo o razpoznavi teh bolezni.

Člen 2.

Brž ko zve predsednik občine bodisi posredno ali neposredno, da se je pojavila katera koli teh bolezni, mora o tem takoj podati prijavo pristojnemu sreskemu oblastvu in v prijavi po možnosti označiti natančno število okuženih čebelnjakov in panjev.

Člen 3.

(1) Če se pojavi katera izmed bolezni, navedenih v členu 1., točki 1., pod a) in b), v večjem obsegu ali v nevarni obliki ali če ob-

stoji opravičen sum, da se je pojavila pršičavost (akaroza), mora sresko načelstvo takoj po prejemu poročila ali ko je to samo zvedelo, odpisati na mesto samo svojega živinozdravnika, da stvar razišče, ugotovi diagnozo in odredi potrebne veterinarsko-policijske ukrepe za odvrnitev in zator dotične bolezni, in obvestiti hkrati o tem dotično čebelarsko društvo s pripombo, da sme po svojem preudarku ob svojih stroških odpisati svojega čebelarskega strokovnjaka, da sodeluje pri ukrepih za odvrnitev in zator bolezni.

(2) Če se pa pojavi katera izmed bolezni, navedenih v členu 1., točki 1., pod a) in b), samo v obliki poedinih primerov, sme sresko načelstvo pooblastiti pristojnega predsednika občine, da ob sodelovanju kakega čebelarskega strokovnjaka iz iste občine odredi in izvede veterinarsko-policijske ukrepe, ki so predpisani s tem pravilnikom.

O izdani odredbi in odrejenih ukrepih predloži predsednik občine sreskemu načelstvu izčrpno poročilo.

(3) Če živinozdravnik, odnosno čebelarski strokovnjak na mestu samem ne more diagnoze zanesljivo ugotoviti, je treba v ta namen nujno poslati patološki material v predpisnem omotu najbližjemu državnemu veterinarskemu bakteriološkemu zavodu (diagnostični postaji) v preiskavo.

(4) Ko je nalezljiva bolezen uradno ugotovljena, mora opraviti sresko oblastvo predpisno objavo o nalezljivi bolezni po določbah člena 45. zakona.

Ob tej priliki je treba o tem obvestiti tudi dotična čebelarska društva, če jih je kaj.

Člen 4.

(1) Okuženi čebelnjaki se morajo dejati pod zaporo.

(2) Zapora je v tem, da se iz okuženega čebelnjaka, odnosno iz dotičnega dvorca vobče ne smejo drugim odpremljati čebele, rabljeni panji, čebelna zalega, satje, satniki, med, vosek in rabljeno čebelarsko orodje (potrebščine). Ne samo, da se naštetih predmeti vobče ne smejo odnašati iz okuženega čebelnjaka, odnosno dvorca, jih je treba tudi v okuženem čebelnjaku, odnosno dvorcu samem spraviti in hraniti tako, da tuje čebele nikakor ne morejo do njih.

(3) Izjeme od prednje določbe sme dovoliti sresko načelstvo na predlog svojega živinozdravnika.

(4) Če je bila katera izmed navedenih nalezljivih bolezni uradno ugotovljena na čebelah, prepeljanih v pašo, mora lastnik teh čebel vse svoje panje z vsemi pripadajočimi

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 17. decembra 1934, št. 291/LXXVIII/698. — Zakon o odvratanju in zatiranju živalskih nalezljivih (kužnih) bolezni gl. »Uradni list« št. 287/80 iz l. 1928.

predmeti in potrebščinami v štirih dneh spraviti na njih prvotno mesto, kjer je treba izvesti na njih potrebne veterinarsko-policijske ukrepe. Pri tem vračanju je treba opustiti vsako nepotrebno manipulacijo s čebelami.

Člen 5.

(¹) Da se zagotovi uspešno zatiranje čebelnih nalezljivih bolezni, je treba, ko je predhodno ugotovljena zanesljiva diagnoza, vplivati na primeren način in s primerno obrazložbo na čebelarje, da pristanejo na to:

a) da se ob večji razširjenosti in nevarnosti bolezni, navedenih v členu 1., točki 1., pod a) in b), zvečer, ko nehajo čebele letati, usmrte vse obolele čebelne družine in uniči satje;

b) ob omejenem pojavu ali milejši obolezlosti pa, da se odstrani in uniči okužena čebelna zalega ali da se družina oprežno prestavi v nov panj in se stari sati uničijo;

c) da se ob pršičavosti takoj začne zdravljenje pod nadzorstvom in vodstvom pristojnega uradnega živinozdravnika, ki pošlje po končanem zdravljenju radi kontrole uspeha pri zdravljenju potrebni material najbližjemu državnemu veterinarskemu bakteriološkemu zavodu v preiskavo.

Če je bilo zdravljenje uspešno, ni treba uničevati čebel in satja, marveč je lastniku dovoliti, da z njimi prosto razpolaga.

(²) Če lastnik ne bi dal pristanka v prednjem smislu, se mu radi zaščite sosednjih čebelnjakov lahko ukaže, naj ukrene v svojem čebelnjaku vse, česar je treba, da se onemogoči, da bi njegove čebele izletavale in delale.

(³) Panje, katerih čebele so zaradi bolezni pomrle ali bile z dovolitvijo lastnikovo uničene, nadalje dele satja, satnike in ostale sestavine bolnih panjev je treba ali z lastnikovim pristankom sežgati ali pa pod nadzorstvom čebelarkega strokovnjaka, kjer je takega dobiti, drugje pa pod nadzorstvom občinskega oblastva očistiti in razkužiti.

(⁴) Mrtve čebele, ki leže v panjih ali pred njimi, je treba skrbno zbrati in takoj na neškodljiv način odstraniti (zakopati ali sežgati). Prav tako je ravnati tudi s satjem in trebežem, ki ga nastrgamo iz okuženih panjev, preden jih razkužimo.

(⁵) Čebelnjake, ki so sumljivi, da so v njih nalezljive bolezni, je treba dati pod zaporo, dokler se zanesljivo ne ugotovi, da niso več okuženi.

Člen 6.

Razkužitev je treba izvesti skrbno takole:

a) Panje je treba skrbno ostrgati, nato pa z vrelim luгом najmanj dvakrat zaporedoma

korenito oprati in nato še opaliti s tako zvano svetiljko-spajalko.

b) Vse orodje in vse ostale potrebščine, kakor: klešče za satje, nože, izpodrezilnike, vilice, točila itd., kolikor jih ni moči razžariti ali ob plamenu opaliti, je treba na isti način razkužiti.

c) Stene in tla v čebelnjaku ali kolnicah (pristreških) — kjer so bili okuženi, odnosno bolni panji — in police je treba tudi z vrelim luгом odrgniti. Zemljo pred panji je treba vsaj 2 metra na široko pred žrelom prekopati in pokriti z novo plastjo peska ali zemlje. Če so tla pred panji lesena, iz kamena ali betonirana, jih je treba z vročim luгом korenito odrgniti in potem z lizolom umiti.

č) Ker prenašajo nalezljivo bolezen najlažje čebelarji sami iz bolnih v zdrave panje, mora biti čebelar, ko ima opravka z okuženimi panji, zelo oprezen in mora po vsakem opravilu v bolnih ali sumljivih panjih razkužiti ne samo rabljeno orodje, marveč si dobro umiti in razkužiti tudi roke, obleko pa osnažiti.

Člen 7.

Sresko načelstvo sme po svojem preudarku in potrebi odposlati svojega živinozdravnika, eventualno skupno s kakim čebelarskim strokovnjakom, radi občasne revizije na zakuženem kraju in kontrole o izvedbi veterinarsko-policijskih ukrepov in razkužitve; sme pa poveriti to kontrolo tudi predsedniku občine, da jo izvrši ob podpori kakega čebelarkega strokovnjaka iz dotične občine.

Člen 8.

Če je nalezljiva bolezen v kaki občini že uradno ugotovljena, se smeta pri nadaljnjih primerih na področju dotične občine prepustiti izvajanje in kontrola odrejenih ukrepov predsedniku občine ob podpori kakega čebelarkega strokovnjaka te občine.

Člen 9.

Predsednik občine mora predložiti sreskemu načelstvu vsak mesec kratko poročilo o stanju nalezljive bolezni.

Člen 10.

(¹) Če sta v času, dokler traja pašna doba, minula že dva meseca, odkar so se izvršili ukrepi, ki jih predpisuje člen 5. tega pravilnika, odnosno odkar se je opravila predpisna razkužitev, in ni v tem času več bilo novih primerov obolezlosti, je treba opraviti zaključno revizijo.

(²) Pri tej reviziji je treba vse panje okuženih dvorcev in neposredne okolice, po potrebi

pa tudi vse panje zakuženega kraja pregledati, ali so brez nalezljive bolezni. Če se najde, da nalezljive bolezni ni več, je treba vse odredjene ukrepe razveljaviti in izreči, da je nalezljiva bolezen prestala.

(3) Če bi bilo treba opraviti to revizijo v zimskem času, jo je odložiti do prihodnje pomladi.

(4) Ta revizija se sme tam, kjer je bila nalezljiva bolezen, poveriti samó v poedinih primerih predsedniku občine, ki jo opravi ob podpori kakega čebelarja strokovnjaka iz iste občine in poda o tem poročilo sreskemu načelstvu.

(5) V ostalih primerih, zlasti pa ob pršičavosti (akarozi), mora opraviti zaključno revizijo pristojni živinozdravnik, če treba, ob podpori kakega čebelarskega strokovnjaka.

Ob pršičavosti (akarozi) mora poslati živinozdravnik, ki opravlja zaključno revizijo, potreben material najbližjemu državnemu veterinarskemu bakteriološkemu zavodu v preiskavo.

(6) Pristojno sresko oblastvo obvesti o koncu nalezljive bolezni vse občine in urade ter čebelarska društva, ki jih je bilo obvestilo o njenem pojavu.

Člen 11.

Obrtna podjetja, ki se bavijo s predelavo starega satja v satnice, je treba postaviti pod nadzorstvo pristojnega uradnega živinozdravnika, odnosno veterinarskega bakteriološkega zavoda, kjer tak zavod posluje. Narejanje satnic je dovoljeno samo po taki metodi, po kateri se zanesljivo uničujejo trosi povzročiteljev kuge čebelne zalege. Ureditelj teh podjetij in poslovanje v njih morata biti taka, da je izključeno, da bi se povzročitelji čebelnih nalezljivih bolezni, zlasti pa kuge čebelne zalege raznašali.

Sresko načelstvo sme kdaj pa kdaj radi pregleda satja odposlati svojega uradnega živinozdravnika, odnosno čebelarskega strokovnjaka v tako podjetje. Ta strokovnjak se mora prepričati, ali ustreza način predelave gorenjim pogojem.

Člen 12.

(1) Uvoz čebel iz inozemstva je dovoljen samo na osnovi dovolitve ministrstva za kmetijstvo proti certifikatu, s katerim organ državnega oblastva dotične države potrjuje, da na kraju izvora in 3 km na okoli ni nobene čebelne nalezljive bolezni, če ni s konvencijami odrejeno drugače.

(2) Uvoz satnic je dovoljen tudi samó proti takemu certifikatu, s katerim organ državnega oblastva potrjuje, da je dotično podjetje pod državnim nadzorstvom.

(3) Uvoz naravnega satja iz inozemstva je prepovedan.

Člen 13.

Določbe člena 107. zakona o odvracanju in zatiranju živalskih nalezljivih (kužnih) bolezni glede plačila stroškov za odredbe zoper živalske nalezljive (kužne) bolezni je treba uporabljati ustrezno tudi glede plačila stroškov za odredbe zoper čebelne nalezljive bolezni v smislu tega pravilnika.

Člen 14.

Kdor krši določbe tega pravilnika, ga kaznuje prvostopno občno upravno oblastvo, po členu 113. zakona o odvracanju in zatiranju živalskih nalezljivih (kužnih) bolezni z denarno kaznijo do 900 dinarjev ali zaporom do 30 dni.

Člen 15.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah«; tedaj prestanejo veljati vsi dosedanja predpisi, ki mu nasprotujejo.

V Beogradu, dne 10. decembra 1934; številka 82.646/IV.

Minister za kmetijstvo
dr. Drag. S. Kojić s. r.

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

Letošnji december je bil nadnormalno tople. Kar 9 postaj izkazuje višjo srednjo mesečno toplino, kakor je bila v novembru. Ni čudo, da je tudi decembrska srednja toplina zelo visoka (+ 5° C). V primeri z izredno toplim vremenom pa smo imeli zelo malo lepih jasnih dni; goste megle so pokrivalo doline. Prve dni v mesecu so porabile čebele, da so se še poslednjič pred zimskim počitkom temeljito otrebile. Tudi obnožino so še ta mesec tu pa tam prinašale, kar je gotovo izreden dogodek. Dne 4. so jo prinašale v bližini Doba in Sp. Ložnici, 6. še v Cerknici in 8. pri Sv. Gregorju na Dolenjskem. Toplo jesensko vreme in pozno pitanje s sladkorjem sta sprožila v mnogih panjih pozno zaleganje in so mnogi čebelarji opazali znake tega zaleganja.

Povprečna poraba je ta mesec znašala nad ¼ kg na panj, kar je za mesec december zelo veliko. Po mnogih podeželskih čebelnjakih je začela smrt kositi že ta mesec. Lanski roji si niso nabrali zadostne zimske zaloge, mnogi njihovi gospodarji so jih zazimili »ob svojem«. Da se jim uboga živalca ne smili! Ali ne bi bolje napravili, da bi na jesen pregnali čebele v druge panje in jih tako ojačili? Sami pa bi

imeli tisto trohico medu, na kateri so hoteli prezimiti »plemenjaka«.

Povpraševanje po medu se je že začelo. Cvetličnega medu lansko leto skoroda nismo pridelali, le ajdovca je bilo ponekod v izobilju, da so ga čebelarji ponujali po 10 ali celo 8 Din! Dobrega zajamčenega pitanca bodo kmalu lahko prodali za primerno ceno.

Iz solnne Goriške

Pavel Gorkič — Vrtojba pri Gorici

Leto 1933 je za nami. Za primorske čebelarje je zapisano s črnimi črkami. Zato se neradi obračamo nazaj, tem manj, da bi obujali spomine, ki so mnogo bolj žalostni kot veseli. Mnogo pa nas je leto 1933 naučilo, predvsem kako moramo če-

belariti, da nas ne bo sram nositi imena čebelar. Vsi tisti, ki so po robiniji (akaciji) pobrali panjem med ter jih »suhe« postavili v kostanjevo pašo, so plačali svojo brezvestnost s tem, da so potem opravljali delo grobokopov. Žalostno, a resnično!

Že pomlad nam ni bila nič posebno naklonjena; mrzlo in deževno vreme je oviralo razvoj družin. Malo je bilo čebelarjev, ki so bili z razvojem čebel zadovoljni ter so postavili v akacijevo pašo dobre družine. Paša na robiniji je neobičajno pozno začela ter radi vednega deževja razmeroma dolgo trajala, ali zalegla pa ni skoraj nič. Izkoristile so jo čebele tako rekoč le en sam dan, t. j. 28. maja, ko je namreč pokazala tehtnica skoraj čez štiri

Mesečni pregled za december 1934

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže								Toplina zraka			Dni je bilo									
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg		največ pri- dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrov- nih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri- dobil	po- rabil												dkg	dne
		mesečni tretjini dkg																				
Blejska Dobrava . .	577	—	—	—	35	30	40	—	105	—	—	+11	—	3	+ 4·3	1	8	—	25	5	1	—
Breg-Križe	483	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+10	—	3	+ 4·2	3	9	—	22	5	4	—
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	20	10	15	—	45	—	—	+11	—	2	+ 5·9	5	13	—	20	10	1	10
Tacen-Šmarna gora .	314	—	—	—	25	55	10	—	90	—	—	+10	—	1	+ 4·7	2	12	—	31	—	—	—
Barje	289	—	—	—	15	—	10	—	25	—	—	+10	—	1	+ 6	8	9	—	24	6	1	—
Dob	305	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+12	—	5	+ 4	1	9	—	29	2	—	—
Rova	350	—	—	—	10	5	5	—	20	—	—	+11	—	3	+ 5·2	3	12	—	18	8	5	2
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	10	20	20	—	50	—	—	+13	—	2	+ 6	12	3	—	22	9	—	2
Sp. Ložnica-Žalec . .	252	—	—	—	15	10	15	—	40	—	—	+10	—	3	+ 4·1	4	12	—	17	14	—	9
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	—	25	25	—	50	—	—	+10	—	4	+ 3·5	3	16	—	16	15	—	16
Muta	387	—	—	—	70	60	70	—	200	—	—	+10	—	1	+ 3·7	2	12	—	22	9	—	15
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	—	35	10	20	—	65	—	—	+ 8	—	4	+ 4·5	1	6	2	18	43	—	—
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	—	—	15	—	15	—	—	+11	—	5	+ 4·3	4	8	—	23	3	5	12
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	15	5	20	—	40	—	—	+13	—	4	+ 4·7	3	10	—	20	11	—	18
Cezanjevci	182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+15	—	3	+ 5·6	6	6	—	24	4	3	3
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	10	10	10	—	30	—	—	+12	—	2	+ 6·9	6	9	2	26	3	2	8
Kozje	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+16	—	3	+ 6·6	3	15	1	21	9	1	4
Leskovec-Krško . . .	186	—	—	—	30	20	20	—	70	—	—	+16	—	3	+ 6·6	13	8	—	16	10	5	6
Zakot-Brežice . . .	156	—	—	—	20	—	55	—	75	—	—	+15	—	4	+ 6·8	8	8	—	20	11	—	9
Bučka	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krka	300	—	—	—	20	15	15	—	50	—	—	+12	—	3	+ 5·2	1	10	—	25	6	—	14
Mokronog	251	—	—	—	5	10	20	—	35	—	—	+12	—	4	+ 5	8	2	—	23	4	4	4
Cerknica	575	—	—	—	15	5	20	—	40	—	—	+13	—	3	+ 4·8	9	9	—	18	12	1	16
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	15	20	20	—	55	—	—	+10	—	3	+ 3·7	3	10	—	15	12	4	14
Novo mesto	180	—	—	—	20	—	30	—	50	—	—	+13	—	2	+ 5·6	7	8	—	23	2	6	1
Šmarjeta	375	—	—	—	15	25	20	—	60	—	—	+ 9	—	—	+ 4·3	2	11	—	20	5	6	1
Valpča vas	280	—	—	—	15	20	20	—	55	—	—	+11	—	1	+ 5·4	1	8	—	23	6	2	9

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

kilograme donosa. Prejšnji in poznejši donos je bil malenkosten. Celotnega donosa na koncu paše je bilo 4 do 5 kg na panj. Jaz za svojo osebo se po vojni ne spominjam tako slabega leta. Spominjam se leta 1920, ko je akacija začela cvesti že 28. aprila ter tako izborna medila, da sem iz enega A. Ž. panja dobil skoraj 50 kg medu, kar se pozneje ni nikdar več ponovilo.

Mnogi čebelarji so po akacijevi paši odpovali s čebelami na pravi kostanj (junija), ki ni medil prav nič. Tam je mnogo panjev že pred začetkom paše pomrlo radi pomanjkanja hrane, enaka usoda pa je doletela tudi mnogo rojev, posebno narejenih, ki so bili ob narejanju s hrano prepičilo založeni. Čebelarji so se zanašali na kostanjevo pašo.

Več čebelarjev, po večini iz bivše Notranjske, je peljalo čebele iz akacijeve paše naravnost na kaduljo (žajbelj, *salvia officinalis*), pa smo prišli prepozno ter zamudili glavno pašo, ki je bila ravno takrat, ko so bile naše čebele še na akaciji. Domači čebelarji ob Kvarnerski obali, v Moščenicah, Bršču pa tja do Fjanone so po dvakrat točili, ter celo trikrat. To se zgodi ponavadi le na več let enkrat. Leto 1933 je bilo za žajbelj posebno ugodno. Kadar ta rastlina cvete, je najbolje, da vsakih par dni po malem dežuje, ali pa da je jako soparno vreme.

Letos sem opazil, da je bila tudi nasprotna obala bližnjega, okrog 20 km oddaljenega otoka Čresa, posebno pobočje 458 m visokega Kala, kar vsa modra od samega cvetja. Prepričan sem, da je cvetela kadulja, in to v posebno velikih množinah.

Travniška paša (v juniju), pri kateri pride v poštev vedno le bivša Notranjska, je tudi odpovedala. Spominjam se prvega leta, ko sem prišel h g. Žnideršiču v Ilirsko Bistrice, da smo stočili po travniški paši skoraj po 20 kg na panj, potem pa od leta do leta vedno manj. Sedaj je že več let popolnoma odpovedala. Vzroka res ne vemo.

Čebelarji s Krasa in goriške okolice so v avgustu po večini prepeljali čebele v gozdno pašo v bližino Hrušice. Tam je bilo v okolišu 2 do 3 km skoraj 1000 panjev, ki kljub temu, da je bilo mane v izobilju, niso nič nabrali. Mana je bila tako suha, oziroma gosta, da je čebele niso mogle srkati. V postojnskem gozdu, ki je oddaljen približno 20 km, so čebele dobro brale. Ker sem bil takrat ravno v Postojni, sem pri nekem čebelarju videl res »špehaste« sate, polne gozdnega medu. Čebelar mi je zatrjeval, da so to nabrale njeno napako, ki o njej pravi dobesedno: že po drugem točenju. Povedal mi je, da računa, da so mu čebele nabrale okrog 30 kg na panj. Čebelarji v bližini Ilirske Bistrice so pa natočili le po 6 do 7 kg iz gozdne paše. Gozd je medil še v drugi polovici oktobra.

Tisti, ki smo imeli čebele na zlati rozgi (*solidago virgo aurea*) v bližini Ogleja, se tudi nismo hvalili. Zlata rozga cvete od julija do oktobra in nudi včasih dobro pašo.

Čebele so kljub večkratnemu prevažanju nabrale komaj za zimo; kdor jih ni prevažal, je moral jeseni pitati. Prepričan sem pa, da mnogo panjev ni dočakalo pomladi. Naši čebelarji grešijo v tem, da čebele ne zazimujejo na zadostni zalogi medu. Mnogo dajo namreč na pomladansko pitanje; ako zazimijo panj z zalogo 5–6 kg, je to že jako mnogo. Ali smo prepričani, da bodo spomladi lepi dnevi, da bomo čebelam lahko pokladali? Spominjam se zime leta 1930-1931. Panji so imeli po 10 kg zimske zaloge. Toda tik pred pašo na akaciji sem jih moral pitati, da niso popadali. Zato pravi pregovor: Dobro založi jeseni z medom panje, da spomladi lahko nanje kaj staviš!

Čebele smo zaradi zgodnjih mrzlih vetrov prepeljali bolj slabe iz gozdne paše.

Po Zvezi italijanskih čebelarjev smo tudi mi dobili sladkor za pitanje po znižani ceni. Da ne rečem neobdavčen. Sladkor je tekoč in v posodah po 25 kg. Da ga ni mogoče porabljati za človeško hrano, je

mešan z nekim zelenim barvilom (bleu di mitilene).

Čebelarji, ki so ta sladkor uporabljali, se niso posebno pohvalili. Nekateri, ki so potem spomladi točili, so tožili, da se je med medom poznala zelena barva; tudi satje je pozelenelo. Vsi tisti, ki so primorani pitati z omenjeno tekočino, bi ne smeli spomladi satja predstavljati, da ne занесеjo omenjenega barvila v medišče. Bolje je, ako tekočino dobro prekuhamo, med vrenjem pa pene pridno pobiramo. S tem odstranimo mnogo barve iz sladkorja. Po mojem mnenju in po izjavah

raznih čebelarjev je bolje, da ne pitamo s takim sladkorjem. No, v sili vrag še muhe jé! Predlanskem je pač moral marsikateri čebelar poseči po takem sladkorju, da je rešil družine pogina. Tudi cena je razmeroma visoka, ako računamo, da vsebuje sladkor gotovo 30% vode ter da ga prodajajo brutto za netto. 100 kg stane 260 lir, to je približno 1040 Din.

Leto 1933 je bilo res slabo. Naš čebelarski veteran g. Kašca mi je pred kratkim rekel, da se že 40 let ne spominja tako slabe letine.

Tudi bela žena je to leto po-

Bilanca Društvene Čebelarne dne 31. decembra 1934

Imovina	Din	p	Din	p	Dolg	Din	p	Din	p
Gotovina v blagajni .			3.664	—	Upniki:				
Vloga v podružnici					razni dobavitelji . . .	12.566	75		
P. H. v Ljubljani . . .			6.290	77	Sklad za Janšev dom	80.000	—	92.566	75
Vloga v Mestni hranilnici v Ljubljani . .			1.000	—	Premoženje:				
Zaloga blaga			101.214	18	prenos iz leta 1933 .	114.200	—		
Dolžniki:					prebitek	1.800	—	116.000	—
razni mali dolžniki .	14.072	25							
podružnice	39.595	55	53.667	80					
Predplačila			1.200	—					
Inventar:									
prodajalne	28.350	—							
tvornice satnic	13.180	—	41.530						
			208.566	75				208.566	75

Račun izgube in dobička dne 31. decembra 1934

Izguba	Din	p	Din	p	Dobiček	Din	p	Din	p
Trgovski stroški:					Obresti in popusti . .			97	79
plače	39.500	—			Prebitek pri blagu .			94.527	29
najemščina	18.400	—							
davščina	4.266	25							
zavaroval. za uslužbence in za blago . .	3.384	75							
ceniki, oglasi, reklama	6.335	50							
kurjava, razsvetljava	1.799	25							
poprava inventarja in adaptacije	1.857	50							
pristojbine za zvezo trgovcev in za telefon	3.000	—							
ostali mali izdatki . .	7.788	78	86.332	03					
Izguba pri povračilih za omoti in določiljatve			1.878	55					
Odpis od vrednosti inventarja			4.614	50					
Prebitek			1.800	—					
			94.625	08				94.625	08

V Ljubljani, dne 19. januarja 1935

Vodja: Adolf Arko l. r.

Pregledala in v redu našla: Ivan Šmajdek l. r., Ivo Verbič l. r.

segla med tukajšnje čebelarje. Pri ogrebanju roja dne 26. julija 1933 je g. Štefan pl. Premenstein, posestnik iz Ljubevča pri Idriji, tako nesrečno padel, da je kmalu potem podlegel poškodbam. Pokojni je bil napreden čebelar. Ko je ustanovilo naše društvo opazovalne postaje v Ljubevču pri Idriji, jo je vodil več let. Bil je tudi župan občine Dole pri Idriji polnih 20 let. Naj mu bo v Slovenskem Čebelarju na tem mestu postavljen skromen spomin.

Naša Čebelarska zadruga v Gorici bi

morala prenehati z delovanjem že leta 1933 ter dati prostora novi zadrugi, ki se mora ustanoviti v vsaki pokrajini, kakor predpisuje zakon, oziroma določa sindikalni ali korporacijski sistem. Kaj bomo za čebelarstvo dosegli v novi zadrugi, še ne vemo. Toliko vemo, da mora po zakonu vsak čebelar plačati določeno vsoto, največ 2 liri od panja. S tem denarjem bo potem zadruga krila svoje izdatke. Član zadruga postane avtomatično vsak, kdor ima čebele, četudi le en panj, ter ostane član, dokler ima čebele.

Kako se bo nova zadruga obnesla, je težko prerokovati, želimo pa vsi, da bi bila v korist našemu čebelarstvu in ne v breme.

Društvene vesti

Čebelarsko društvo priredi v tekočem letu v Ljubljani sledeče tečaje:

1. V dneh od 13. do 15. maja dopoldne tridnevni tečaj s predavanji o čebelnem življenju in ustroju njihovega telesa.

2. Iste dni popoldne tridnevni tečaj za oskrbovanje čebel.

3. V dneh od 16. do 18. maja tridnevni tečaj za spoznavanje in pobijanje čebelnih bolezni in sovražnikov.

4. V dneh od 8. do 9. julija dvodnevni tečaj o vzrejanju plemenskih živali (matic).

5. Dne 23. septembra enodnevni tečaj za spoznavanje, pridobivanje in porabo medu ter za čebelarsko pravo, organizacijo in zgodovino.

6. Dne 24. septembra enodnevni tečaj za kuhanje in uporabo voska.

Tečaji se bodo vršili le, ako bo zadosti priglasencev. Za prijavitelce iz vzhodnih banovinskih delov bodo po potrebi vsaj nekateri teh tečajev približno ob istem času tudi v Celju.

Tečaji so namenjeni zlasti za one, ki hočejo napraviti izpit za čebelarske učitelje in mojstre in so zanje obvezni. Tečajev v celoti ali posamezno se morejo udeležiti tudi vsi drugi čebelarji.

K izpitom za čebelarske učitelje bodo pripuščeni le čebelarji, ki imajo zadostno predizobrazbo, to je srednjo šolo, učiteljišče ali kak drug enakovreden zavod, petletno čebelarsko prakso in so se udeležili vseh teh

tečajev. K izpitu za čebelarskega mojstra bo pripuščen vsak čebelar s petletno čebelarsko prakso in z zgoraj omenjenimi tečaji, ne glede na njegovo predizobrazbo.

Izpitni se bodo vršili neposredno po zadnjem tečaju.

Prijave onih, ki hočejo prisostvovati pri vseh tečajih, sprejema do 15. marca t. l. odbor.

Občni zbor glavnega društva se bo vršil letos dne 24. marca t. l. v Celju. To naj velja kot prednaznanilo. Vabilo in dnevni red priobčimo v prihodnji številki.

Znanstvena priloga »Čebelarja«. Čebelarje opozarjamo na poziv in vabilo glede na naročbo znanstvene priloge »Slov. Čebelarja«, ki sta bila objavljena v januarski številki letošnjega »Slov. Čebelarja« in sicer na tretji strani ovojnega lista. Ker je rok za prijavo podaljšan, vabimo ponovno vse čebelarje, da poziv preberejo in se na znanstveno prilogo naroče.

Ugodnost kolka prostih vlog je bila s finančnim zakonom lanskega leta odvzeta vsem društvom. S to ukinitvijo je bilo naše društvo zelo prizadeto. Po tem novem finančnem zakonu morajo biti torej vse vloge na oblasti kolkovane s kolkom za 5 Din, oziroma še z 20 Din, ako želimo dobiti na vlogu odgovor. To sporočamo v vednost vsem podružnicam, ker je društvo o tem dobilo že več vprašanj.

Zaostala članarina. Za leto 1934 je zopet v zaostanku zelo mnogo članarine. Prosimo vse zamudnike, naj nam takoj nakažejo zaostalo članarino in naj izvrše svojo dolžnost.

Članarina. Po novih pravilih, ki bodo v kratkem potrjena, mora vsak član plačati članarino za tekoče leto najkasneje do konca meseca marca, sicer se mu list ustavi. Prosimo torej, da člani članarino čimprej odpošljejo, da ne bo nepotrebnega dela z iztirjevanjem in ustavljanjem lista.

Izdaja nove čebelarске knjige, ki jo je spisal gosp. Donat Jug, se je vsled tehničnih ovir nekoliko zakasnila. Sedaj se tisk knjige zopet nadaljuje in skrbeli bomo, da bo čimprej izšla. Natančneje o njej bomo še poročali.

Kmetijski odbori v srezih. Na sedežu vsakega sreskega načelstva deluje tudi tako imenovani kmetijski odbor. V ta odbor imajo pravico postaviti svojega zastopnika tudi čebelarске podružnice, če jih je v srezu najmanj 5. Opozarjamo zato vse podružnice, da se v posameznih srezih dogovore in poskrbe, da dobi v kmetijskem odboru svoje mesto tudi zastopnik čebelarских podružnic, kjer bo lahko zastopal koristi čebelarstva.

Prodaja medu med podružnicami. Širši odbor Čebelarskega društva je na svoj zadnji seji meseca novembra p. l. sklenil, da bo društvo posredovalo odslej pri nakupu medu-pitanca med posameznimi podružnicami in čebelarji. V ta namen je društvo pozvalo v januarski številki vse čebelarje, da naj se mu javi vsak, kdor ima kaj medu na prodaj. Temu pozivu se je odzvalo le nekaj čebelarjev, katerih ponudbe priobču-

jemo na ovojnem listu med malimi oglasi. Priporočamo, da se podružnice ali posamezni čebelarji obrnejo glede nakupa medu direktno na prodajalca ali pa na našo Društveno Čebelarno, ki bo brezplačno poskrbela vsem zdrav in zanesljiv pitaneč. Vsi, ki imajo še kaj medu v zalogi, naj pošljejo za prihodnji oglas svoje ponudbe takoj na glavno tajništvo. Mali oglasi so brezplačni.

Izvršena predavanja. Zveza čebelarских podružnic za mariborsko okrožje je priredila v letu 1934. sledeča predavanja:

V mesecu marcu: dne 18. v Šošanju, dne 25. v Dol. Lendavi.

V mesecu aprilu: dne 8. v Prevaljah, dne 22. v Kotljah, dne 22. v Velenju, dne 29. v Selnici ob Dravi in dne 29. v Šmartnem ob Paki.

V mesecu maju: dne 6. v Ptuj, dne 10. v Mozirju in v Hočah, dne 13. v Celju in Makolah, dne 27. v Št. Ilju, dne 31. v Št. Juriju ob juž. žel. in v Pamečah.

V mesecu juniju: dne 3. v Trnovljah, tečaj o vzreji matic, dne 10. v Št. Juriju ob juž. žel. in v Križevcih, dne 17. v Trnovljah, tečaj o vzreji matic, dne 24. v Trnovljah o reji matic.

V mesecu juliju: dne 8. v Veliki Nedelji.

V mesecu septembru: dne 8. v Šmartnem ob Paki, dne 9. v Konjicah, dne 16. na Muti, dne 20. v Mariboru.

Skupno: 25 predavanj in tečajev.

Vesti iz podružnic

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo sejo v torek 12. februarja v običajnem lokalu. — Tajnik.

»Podružnica v Zakotu« pri Brežicah, bo imela redni občni zbor v nedeljo, dne 10. februarja ob pol 3. uri popoldne v posebni sobi restavracije čebelarja Ivana Zorka na postaji Brežice, z običajnim dnevnim redom. Najvljudneje vabimo čebelarje iz Bizelskega, Čateža, Krške vasi in Brežic, da se zbora zanesljivo udeležijo. — Pomnite: velik roj čebelic koristi čebelarju in veliko čebelarjev koristi naši sladki organizaciji. — V slogi je moč.

Posebna vabila ne bomo pošiljali.

Po zboru bo blagajnik pobral članarino. Priporočamo pa, da poleg »Čebelarja«, ki stane letno Din 35 naroči vsak prilogo k istemu in doda še zraven Din 10. (Radi priloge glej 1. štev. letošnjega »Čebelarja«, zadnja stran.)

Člani obvestite o zboru čebelarje nečlane, da pristopijo k skupnemu delu. — Odbor.

Naznanjamo, da bo imela Kozjanska podružnica svoj redni letni občni zbor dne 10. februarja t. l. v gostilni gosp. Fr. Gučeka v Kozjem. Pričetek ob 8 zjutraj z običajnim dnevnim redom.

V slučaju nesklepčnosti se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

Podružnica Selnica—Ruše je imela redni občni zbor dne 8. dec. 1934, ki se ga je udeležilo 35 čebelarjev. Ker je pa bilo še precejšno število članov odsotnih radi obratovanja nekaterih tukajšnjih pod-

jetij, vidimo potrebo, po našem glasilu seznaniti vse odsotne člane o ukrepih obč. zbora.

1. Volitve odbora so pokazale, da člani popolnoma zaupajo prejšnjim vodilnim možem, kateri so bili tudi sedaj soglasno izvoljeni, z majhnimi izpremembami.

2. Izvoljen je bil odsek za kontrolo medu, da bo s tem podružnica obenem tudi seznanila svoje člane o pravilnem ravnanju z mednim pridelkom.

3. Ker vsako leto nekoliko članov članarine sploh ne plača, je bilo sklenjeno, da bo član vpisan v podružnični imenik šele tedaj, ko bo poravnal vso članarino. S tem bomo razbremenili našo blagajno, ki je doslej občutno trpela, ker je osrednje društvo prejelo polno članarino za vse naše člane, tudi za one, kateri so nanjo pozabili, ali je sploh ne bodo nikdar poravnali.

4. Da si prihranimo stroške in čas za razpečevanje vabil za naše sestanke in predavanja, bomo objavljali vse naše ukrepe za prihodnost v Sl. Čeb.

5. Obveščamo vse člane, da oddajo svoj vosek do 1. aprila podruž. blagajniku, ako ga mislijo zamenjati za satnice. Obenem naj do tega časa naroče vse čebelarске potrebščine, ki jih bodo rabili v tekočem letu. Vsa poznejša naročila bomo vršili na njihove stroške, ker je sedaj naša blagajna preveč obremenjena radi podr. čebelnjaka.

6. Prosili bomo »Zvezo v Celju«, da nam pošlje v maju ali juniju predavatelja, da nas podkrepí s svojim znanjem ter da razna navodila za prihodnost.

7. Podružnica si je stavila nalogo, da v tekočem letu začne poučevati tiste dečke tukajšnjih višjih šol, ki imajo veselje do čebelarstva. Hočemo si s tem vzgojiti dobre naslednike, ker se mlademu človeku lažje vcepi veselje in ljubezen do čebel, nego starejšemu. Le na ta način si lahko vzgojimo dobre čebelarje za poznejši čas, ker bodo imeli že dečki večletno prakso, medtem ko smo mi šele v tej starosti začeli čebelariti.

8. Obveščamo vse člane na tečaj za kuhanje voska, ki bo dne 24. febr. 1935. ob 13. uri pri podr. predsedniku. Pridite vsi, ki se zanimate. — Delo-

vanje podružnice je lep dokaz, koliko dobrega lahko stori peščica čebelarjev. Posnemajmo jo! — Op. ur.

Podružnica v Kamniku je imela občni zbor dne 13. januarja t. l. Po običajnem dnevnem redu je predaval g. prof. Josip Verbič, ki so ga navzočni poslušali z velikim zanimanjem. Udeleženci občnega zbora želijo le, da bi se g. profesor zglašil še večkrat pri njih.

Podružnica v Središču ob Dravi je zborovala dne 9. decembra 1934. Udeležili so se ga člani iz raznih vasi, da slišijo poročilo odbora. Med letom si je podružnica nabavila čistilnik za med, ki je bil članom v veliko pomoč. Podružnica je preskrbela članom tudi zamenjavo voska za satnice in naročila zanje razne potrebščine. Predsednik odbora je g. Lovrec Ivan.

Drobiž

Poraba medu v Ljubljani l. 1934. je znašala glasom podatkov mestnega trošarinskega urada 43.384 kg. Konsum medu počasi toda stalno narašča. K temu pripomorejo kolikor toliko tudi visoke cene sladkorja in izredno nizke cene medu. Sedaj še ne moremo reči, da so Ljubljancani ljubitelji medu. Kjer je to hranilo vsak dan na mizi (Anglija, Holandska, Belgija, Švica), znaša povprečna letna poraba 6 kg na osebo. Upajmo, da se bodo tudi pri nas razmere sčasoma izboljšale in konsum medu povečal.

Zanimivo bi bilo dognati, koliko so ga snedli Mariborčani.

Živahen napredek čebelarstva na Štajerskem. Ako pogledamo v kazalo lanskega Sl. Č. pod naslovom »Vesti iz podružnic«, ne najdemo med imeni mnogo kranjskih podružnic, pač pa skoraj vse štajerske. To dokazuje, da je podružnično življenje v področju »Zveze podružnic v Celju« živahnejše. Kolikortoliko je to popolnoma naraven pojav. Tam je sedaj čebelarski pokret — v zvezi z uvedbo A.-Ž. panja — v takem razmahu, kakor je bil na Kranjskem pred približno 15 leti. Vrh tega so pogoji za čebelarstvo na Štajerskem mnogo ugodnejši, vsaj kar se jesenske paše tiče, kakor na Kranjskem, kjer je ajdova paša od leta do leta slabša in se čebelarstva oklepamo bolj zato, ker nam je v krvi, ne pa zaradi rentabilnosti.

Prav pa bi bilo, da bi tudi tiste kranjske podružnice, ki jih ni v kazalu med »Vestmi iz podružnic«, začele zopet bolj krepko dihati. Ne bi jim škodovalo, čeprav vetrovi za čebelarstvo niso prav ugodni.

V Jugoslaviji kar teče denar iz panjev! Cenjeni gospod urednik! V »Politiki« z dne 31. decembra 1934. je izšel članek o čebelarstvu v Jugoslaviji pod naslovom: »Rentabilnost 40—80 odstotkov letno«.

Res neverjetno mikaven je ta napis in sem kar v skrbeh, da se naši sovražniki ne pritožijo pri društvu narodov, ker preveč hitro napredujemo v teh grenkih časih.

Evo kaj piše »Politika: Naša statistika izkazuje 750.000 panjev (487.000 z nepremičnim satjem ter 262.000 modernih panjev). Medu pridelamo letno povprečno 9 milijonov kilogramov (torej nad 13 kg na panj!). Dohodek v denarju znaša: za med 130.000.000 Din; za vosek 17.500.000 Din; za roje, čebele in satje 32.000.000 Din, skupaj torej letno — beri in otrpni — kar 179 milijonov dinarjev.

To se pravi: po računu dotičnega »strokovnjaka«, pisca članka, dobimo na leto povprečno 238 Din od vsakega panja. Ali z drugimi besedami: 80% dohodka letno od čebelarstva. Pa nam še ostane velika velika možnost za takšen zaslužek pri čebelarstvu. Ni čudno potem, da nam ministrstvo ne dovoli sladkorja za prehrano lačnih čebel!

Še bolj čudno pa je, da tak članek pride v naše najboljše dnevnike. Menim tudi, da ne koristi niti časniku niti statistiki, še manj pa strokovnjaku, ki ga je spisal. Nam čebelarjem pa očitno škoduje.

Škoduje pa tudi našemu narodnemu gospodarstvu, ki bi na taki podlagi prešlo iz stvarne in žalibog krute resnice, na področje — fantazije.

Naša centralna ustanova, Zveza čebelarskih društev, je dolžna, da tako pisanje zavrne kot neresno in objavi realnejše številke o dohodkih našega čebelarstva.

Milenko Popović.

Kupujte ajdovec — doli s sladkorjem! Slov. Čeb. je bil vedno nasprotnik sladkorja. Neshetokrat je opozarjal, da sme pošteni čebelar seči po tem blagu le v skrajni sili, kadar vse odpove in je življenje čebel v nevarnosti. Poudarjal je tudi, da je sladkor slabo nadomestilo

za med, zlasti v prvih spomladanskih mesecih, da pa čebele na njem izvrstno prezimujejo.

Dolgo vrsto let smo izhajali brez sladkorja. Letine so bile take, da so čebele vselej nabrale vsaj za zimo, četudi večkrat za čebelarja ni ostalo niti kapljice medu. Prišle pa so katastrofalne letine 1932., 1933. in 1934. Medu ni bilo, zanesljivega medu od zdravih čebel, in morali smo seči po sladkorju. Še hvala Bogu, da smo ga dobili! Saj smo z njim resnično rešili naše čebelarstvo. Če bi ga ne bili dobili, bi bilo danes več kot polovico naših čebelnjakov praznih. Le spomnimo se na predlansko in lansko pomlad. Upali smo na dobro pašo, pa je začelo deževati in ni bilo dežja konca. Kje dobiti med, kako rešiti čebele smrti? Tisti, ki imajo sedaj polne lonce medu, naj malo pomislijo nazaj na čase, ko smo stali pri lačnih panjih od jutra do noči in gledali, kdaj bo kateri začel cepati. Sila je bila tolika, da je bilo treba med ali pa sladkor dobiti dostikrat kar čez noč in ni bilo časa za iskanje blaga in večdnevno čakanje pošiljke. Takrat bi bili čebelarji pokupili ves med, če bi ga kaj bilo.

Take situacije so se ponavljale vsa tri leta. Tudi lansko jesen pred ajdo še nismo vedeli, kako bo s čebelami. Toda že v zadnji tretjini avgusta meseca smo si bili na jasnem, da z ajdo zopet ne bo nič, izvzemši v nekaterih predelih banovine. Treba je bilo misliti na sladkor in smo tudi prosili zanj. Če ga nismo dobili pravočasno, ni naša krivda. Takrat lani, ko je bila situacija najbolj kritična — oktobra meseca — ni bilo od nikoder glasu, da je ajdovec za pitanje čebel na razpolago, dasi so ga čebelarji iskali. Nekateri so celo naročili cenen med za pitanje iz vzhodnih krajev Jugoslavije. Tedaj je bilo čas, da bi se v Slov. Čeb. oglasili tisti, ki so pridelali več medu, nego so ga sami potrebovali in gotovo bi bili našli kupce.

Sedaj se pojavljajo klici proti sladkorju. Prav, vsi pošteni čebelarji morajo biti za to, kajti nesmisel je preskrbovati čebelarjem sladkor, dokler je na razpolago cenen med.

Kupčijo z ajdovcem je pa treba organizirati. Čebelarji, ki bi ga radi kupili, morajo vedeti, kje ga lahko dobe, kakšnega, po kaki ceni in kdo jamči, da je od zdravih čebel. Najvažnejše je, da se kupcu ni treba bati, da bi zanesel v svoj čebelnjak kako nalezljivo čebeljo bolezen. Ako poznamo prodajalca osebno, je stvar enostavna, težko pa je, ako ne vemo o njem nič drugega, kakor njegovo ime. To še ni jamstvo za zdrav med. Tudi prodajalčeva izjava, da je med garantirano pristen in od zdravih čebel, je včasih dvomljive vrednosti.

Znani so primeri, da so bili kupci oškodovani vprav s takim garantirancem.

Kupčijo s pitancem morajo vzeti v roke prizadete podružnice. Le potem bo mogoče dobiti blago naglo, brez ceremonij in z zadostnim jamstvom za pristnost in da je od zdravih čebel. Čebelarji bodo podružnicam lahko zaupali, kajti podružnica bo vzela v evidenco le blago od tistih članov, od katerih bo upala in tudi vedela, da bodo postregli vestno in s poštenim medom.

Kupčije naj bi se sklepale od podružnice do podružnice naravnost, brez posredovanja osrednjega društva, kar bi naglo poslovanje le oviralo. Odbor osrednjega društva je z delom itak preobremenjen in bi ne mogel posvečati kupčiji tiste pozornosti, ki je je treba, če hočemo, da bo rodila uspeh. Mislim, da so vprav za to kupčijo podružnice v prvi vrsti poklicane, da store kaj za svoje člane. Ni prav, da pričakujemo pomoči od drugod, sami pa ničesar ne storimo.

O tem poglavju bi se dalo še mnogo povedati, pa naj bo zaenkrat dovolj. Tistim, ki jim je za resno delo, bo to zadoščalo. Lotijo naj se rešitve z odločnostjo, pa bodo uspeli. V začetku morda ne bo šlo tako gladko in brez težav, toda vsak začetek je težak. Tem lepša bo na koncu zavest resnega delavca, da je vztrajal in premagal vse težave ter storil nekaj dobrega za čebelarsko stvar.

Nov jugoslovanski čeb. list. Lani je začel v Beogradu izhajati nov čebelarski časopis »Jugoslovensko pčelarstvo« kot glasilo »Saveza pčelarskih zadruga u Jugoslaviji«. Urejuje ga g. Dragutin Dimitrijević.

List ima zelo pestro vsebino in seveda tudi zanimivo ter je brez dvoma največji list za to stroko v naši domovini. V letošnji prvi številki pravi tudi sam o sebi, da je »priznati najboljši jugoslovanski pčelarski list«...

Za lansko Janševo proslavo je objavil lepe in obširne članke o tem znamenitem čebelarju, kar nas je prav zelo razveselilo.

Naročnina znaša letno 32 Din in jo lahko plačaš po poštni hranilnici na čekovni račun št. 56.750.

Listnica uredništva. Zopet smo morali odložiti mnogo gradiva, ki je bilo že stavljeno. Prvotni raspored je podrl pravilnik o pobijanju čebelnih bolezní. Prosimó potrpljenja. S 16 stranmi prostora ne moremo delati čudežev.

	Leto	Stran
Napredujmo . . . 1915 24, 126	16	25
Narejenci	29	71
Nasveti čebelarjem 1900 3; 1901 16; 1903 65, 75, 94, 107, 123, 139 156, 171, 187; 1904 22; 1919 12, 25, 43, 77; 1921 55	24	118
Nektar — kako ga čebele preme- nijo v med	02	32
— sladkoba v njem	31	65
Neuspehi pri panjih s premakljivi- vim satovjem	06	25
Nosema 1919 62, 128; 1924 104; 1925 23, 187; 1926 52; 1927 52; 1928 3, 113, 169, 182		

O

Obnožna 1925 21	31	145
— nadomestilo	01	105
Obrati čebelarški na Kranjskem	14	2
Okvirji — priprava za zbijanje . .	09	61
Ometanje čebel pred točenjem . .	24	38
Opazovanje	31	134
— na bradi	21	103
— spomladno	09	59
— zimsko	25	4
Opraviilo pri čebelah	03	131
— spomladansko pri čebelah . . .	26	17
— jesensko pri čebelah 1905 136; 1911 128; 1919 140	31	163
— vzimovalno	14	173
— zimsko 1898 76, 92		
Organizacija čebelarstva v novi dobi 1919 3, 25, 41, 65		
Orodje čebelarstvo 1903 18, 34		
Osa	18	21
Osirotelost družin — vzrok . . .	31	79
Oskrbovanje čebel v A. Ž. panjih 1927 33, 49, 66, 83, 102, 117, 129, 145, 163, 177		

P

Panj	10	81
— v teoriji in praksi 1918 71, 100	10	81
— A. Ž. 1910 22, 46; 1913 6, 23, 48, 85; 1914 123; 1915 7, 86, 118; 1916 18, 45, 48, 73, 106, 131; 1917 90; 1920 8, 56; 1922 97, 124; 1923 7, 23, 41, 57		
— — in način čebelarjenja v njem	19	149
— — in ročnost pri njegovem upravljanju	28	19
— — in ropanje	29	49
— ameriški	23	81
— avstrijski 1899 86, 100		
— domači na otokih hrvaškega in dalmatinskega Primorja	23	143
— eksportni 1911 9, 72	19	9
— Gerstungcv	00	94
— najboljši	22	32

— narodni — o njegovem po- stanku	25	131
— normalni kranjski (glej tudi Kranjič!) 1906 19, 148; 1919 47	26	69
— opazovalni 1905 158	21	182
— srbski	20	158
— stari in novi	07	53
— stoječi ali ležeči	02	121
— s premakljivim delom 1905 73, 90		
— dostopnost v njegovo notra- njost	18	35
— gniloben (glej tudi Gniloba!) 1904 168, 181	05	15
— in prezimovanje 1900 19, 41		
— in red v njem 1907 99	08	135
— izdelovanje 1917 25; 1920 154	25	115
— kmečki in brezmatičnost 1916 137	17	15
— mere in razmere 1899 68, 123		
— napake v njem 1908 143, 159		
— notranja oprema za roj	14	90
Panji — raznoterosti o njih . . .	17	4
— in njih število 1924 188	25	162
— — — v enem kraju	05	105
— slabi — kako je ravnati z njimi	14	141
Parthenogeneza — stališče čebe- larjevo napram njej 1908 3, 19, 37		
Pasme čebelne	29	36
— požlahtnjevanje	16	91
Paša čebelna	21	71
— — izboljšanje 1906 114; 1915 91, 105; 1916 17; 1917 14; 1919 130; 1922 70, 95; 1924 158		
— na pravem kostanju	26	35
— jesenska — priprave za njo 1910 112	28	161
— delo po končani	19	94
Pašne razmere na otoku Krku . .	27	161
— — v Škofjeloškem okolišu . .	31	66
Pavilijon	31	151
Penjič Bogdan † 1918 40, 95	31	147
Pesmi čebelarke (glej za Drobi- žem!)		
Pik čebelni — zdravilo 1901 149; 1905 61, 81, 96, 106, 121, 139	08	75
Petindvajsetletnica Slov. čebelarja	22	1
Pitalna priprava	13	9
Pitanje čebel 1899 23; 1920 22	29	39
— pomladno in združevanje . .	17	8
— s sladkorjem	12	164
— špekulativno	19	47
Pleme čebelno izboljšujemo . .	21	181
Plemenjaki — izbira 1904 130, 152		
Pletilo	13	8
Počitek zimski	09	158

	Leto	Stran
Podružnice čebelarke	10	187
Posoda za med	20	93
— — — lesena	23	115
— — — steklena, pločevinasta	28	100
Postave čebelarke Marije Tere- zije	98	43
Pouk čebelarski v osnovni šoli	31	33
— potovalni čebelarski	22	30
Pratnik čebelarski	04	165
Pravila »Slovenskega čebelar- skega društva« 1898 2; 1904 186	08	4
— »Osrednjega čebelarskega dru- štva«	99	88
— »Čebelarskega društva za Slo- venijo«	20	111
— deset čebelarskih	11	143
— z izjemo	01	96
— za čebelarske začetnike	07	22
Pregled spomladanski	25	33
Pregovori gorenjskih čebelarjev	02	150
Prepih v čebelnem panju	09	20
Preseljevanje čebel iz kranjskih panjev v nove	13	120
— — — iz starih panjev v mo- derne	23	37
Prestavljanje čebelnih panjev	15	64
— v panjih	26	66
Prestrezalo	09	74
Prevažanje čebel v pašo 1919 132	23	146
Prevešanje 1916 81; 1919 44, 75, 89, 122, 142, 145, 146; 1920 7, 35	21	52
— in umetni roji	16	126
Prezimovanje 1904 27; 1908 42; 1909 146; 1925 35, 171	09	114
— predpriprave	20	172
— in panj	21	38
— in gozdni med 1917 56, 73		
— v kleti		
— v medišču 1923 139; 1924 116, 139, 151, 166, 168	05	146
— dve napačni misli o njem	19	32
— večletne izkušnje 1912 203	13	147
Pridelki čebelni in njih spravljanje	31	84
Pridruževanje jesensko	31	51
Priprava za nalivanje medu	20	94
Promet z maticami	30	169
Propaganda za prodajo medu		

R

Rastline zdravilne medunosne	24	54
— škodljive čebelam	22	69
Razno iz prakse	03	126
Razvoj čebel	25	99
— — do rojitve	06	7
— in propad čebelarstva v Srbiji	22	89
Rešetka z ločilom in begalnica	23	67
— gibljiva v A. Ž. panjih	23	189
— njen vpliv na čebelno delo	29	40

	Leto	Stran
Rietsche Bernard †	12	53
Rojenje čebel 1900 55, 72		
— kako zanesljivo preprečimo	21	39
Roji 1902 82; 1912 122	28	102
— naravni in umetni	24	19
— umetni 1900 20; 1919 59	24	72
— — način narejanja 1924 82, 85, 98, 115		
— zgodnji	00	51
— pospešitev in zabranitev	01	69
— oskrbovanje	32	51
— vzrok poznih	28	55
Ropanje 1913 184; 1919 29; 1921 133; 1924 103; 1931 100		
— kako zabraniti 1901 106, 119; 1908 133	09	132
— med ajdo	29	11
Roparice	01	14
Rosa medena 1925 149; 1926 8, 84		
Root A. I. †	23	103
Rothschütz-Ravenegg b. I. †	23	73

S

Satnice 1898 41, 49, 57, 67, 73		
— izdelovanje 1901 44	22	148
— uporaba	01	57
— zažičevanje	26	23
Satnik — o njegovi velikosti 1926 3, 19		
Satniki in rešetka v A. Ž. panju	31	132
Satovje	99	110
— obvarovanje pred večjo 1920 56, 77		
— osuševanje	22	123
— pravilno	29	186
— prazno z ozirom na kranjski panj	00	47
— prenovljenje	06	181
— shranjevanje 1902 97; 1904 183; 1913 136	03	61
— trotje — kako omejiti	19	148
— za A. Ž. panj iz kranjiča	03	125
Sejmi čebelarski v starih časih	19	60
Sipalnik	25	181
— »Ideal« 1923 100	20	76
Slabiči — kako in kdaj se jim zamore pomagati 1907 130; 1927 6, 18	24	74
Sladkor 1916 62, 85		
— neobdavčenega dobra in slaba stran	14	138
— njegova prihodnost v čebe- larstvu	22	142
— sirovi	22	36
Slamnice	27	3
Slaninar — prijatelj obnožne	20	78
Smrtoglavec	02	136
Solnčnica — prekornostna rastlina	31	162
Spački čebelni	23	40